

ئۈممەت ئۈچۈن مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ ۋاپاتىدىن

بۈيۈك مۇسەببەت بولمىسا كېرەك

﴿وفاته عليه الصلاة والسلام أعظم مصاب أصيبت به الأمة فأى احتفال بعده﴾

[uyghur-ئۇيغۇرچە-الأويغورية]

پەزىلەتلىك شەيخ دوكتور ئابدۇراهمان ئىبنى ئابدۇلئەزىز سۇدەيس

تەرجىمە قىلغۇچى: سىراجىددىن ئەزىزى

تەكشۈرۈپ بېكىتكۈچى: ن.تەمكىنى

نەشر ھوقۇقى مۇسۇلمانلارغا مەنسۇب

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿ وفاته عليه الصلاة والسلام أعظم مصاب أصيبت به الأمة فأى احتفال بعده ﴾
«باللغة الأويغورية»

فضيلة الشيخ الدكتور عبد الرحمن بن عبد العزيز السديس

ترجمة: سراج الدين عزيزي

مراجعة: ن. تمكيني

حقوق الطبع والنشر لكل مسلم

2009 - 1430

Islamhouse.com

ئۈممەت ئۈچۈن مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ ۋاپاتىدىن بۈيۈك

مۇسبەت بولمىسا كېرەك

2009-يىلى 3-ئاينىڭ 13-كۈنىدىكى جۈمە خۇتبىسىنىڭ قىسقىچە مەزمۇنى

ئىمام ئاللاھ تائالاغا ھەمدۇ - سانا، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامغا دۇرۇتلار ئوقۇپ بولغاندىن كېيىن ھەرەمدە جۈمە نامىزى ئۈچۈن يىغىلغان يۈزمىڭلارچە مۇسۇلمانلارغا:

"پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام تۇۋەسسالامنىڭ مۇبارەك سىيرەتلىرى (تارىخى) ئىنسانىيەت ئۈچۈن قىيامەتكىچە داۋام قىلىدىغان ئۆچمەس ئىز پارلاق نۇردۇر" دېگەن مەزمۇندا تۆۋەندىكى تەۋسىيەلەرنى قىلدى:

ئى مۇسۇلمانلار ئاللاھتىن قورقۇڭلار! ئاشكارا - مەخپى ھاللاردا تەقۋادارلىق قىلىڭلار! تەقۋادارلىق ئىنساننى دۇنيا - ئاخىرەتتە بەخت - سائادەتكە ئېرىشتۈرىدۇ. ئاللاھ بۇيرىغان ئىشلارغا ئالدىراش، ئاللاھ توسقان ئىشلاردىن يىراق بولۇش ھەقىقىي تەقۋادارلىقتۇر.

دۇنيادا ھەممە نەرسە يوقىلىدۇ، ئۆتۈلۈپ كېتىدۇ. يۇقىرىغا ئۆرلىگەن، گۈللىنىپ تەرەققىي قىلغان ھەرقانداق نەرسە سولشىپ، تۆۋەنگە سېرىلىپ چۈشمەي مۇمكىن ئەمەس. لېكىن ئۇلۇغ ئىسلام دىنى بولسا، خەلقئارالىق، ئىلاھىي دىن بولغاچقا دائىم مۇستەھكەم، تەرەققىياتچانلىق خۇسۇسىيىتىگە ئىگە بىر دىندۇر. مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام تۇۋەسسالامنىڭ تەرجىمىھالى بولسا، كۈندىن كۈنگە ئىنسانلار ئارىسىدا كەڭ تارقالمىقتا.

بۇ سىرەت، بارلىق ئىنسانىيەتكە ئەۋلادمۇ. ئەۋلاد ماڭىدىغان يوللىرىنى يورۇتۇپ بېرىدىغان پارلاق نۇردۇر. مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ تەرجىمىھالىنى ئۈگۈنۈش، سىرەتنىڭ فىقھى ھۆكۈملىرى، ئەدەپ - ئەخلاقلىرى ۋە ماھىيەتلىرىنى ئۈگۈنۈش بولسا غەلىبە، ھىدايەتنىڭ ئالامىتىدۇر. سىرەت، بىز مۇسۇلمانلاردىن چوڭقۇر تەپەككۈر قىلىش ئارقىلىق ھەقىقىي ماھىيىتىنى چۈشىنىش، تەھلىل قىلىش، ئەمىلى تۇرمۇشىمىزغا تەتبىقلاشنى تەقەززا قىلىدۇ. سىرەتنىڭ تارىخ بۇرۇلۇشىنى ئۆزگەرتكەن مۇھىم ۋە ھالقىلىق تەرىپى، دۇنيانى تىترەتكەن، ھەقىقىي سىناق ئالدىدا ئۆزىنى سىناشقا ئەرزىيدىغان ۋەقە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام تۇ ۋەسسالامنىڭ ۋاپاتىدۇر.

رەسۇلۇللاھ ئەلەيھىسسالامنىڭ ۋاپاتىنى ئەسلەشتىن مەقسەت: يىغلاپ، كۆز يېشىنى ئېقىتىش ئەمەس، بەلكى رەسۇلۇللاھ ئەلەيھىسسالامنىڭ ھاياتى، ئىش - ئىزلىرىدىن ئىبرەت ئېلىشتۇر. ئۇنىڭ ھاياتى دەۋەت، ھىدايەت، ئۈمىدنى تەۋرەنمەس ئىرادە بىلەن قۇرۇپ چىقىش يولىدا چىراق بولسا، ئۇنىڭ ۋاپاتى ئىنسانىيەت ئۈچۈن ئىبرەتتۇر. رەسۇلۇللاھ ئەلەيھىسسالامنىڭ ۋاپاتى ئۈمىد تۈتۈن بىر پاجىئە بولسىمۇ ئۇنىڭغا قاينىغۇرۇش يۈزىدىن، دىندا يوق پائالىيەتلەرنى، بىدئەتلەرنى پەيدا قىلىشقا بولمايدۇ. ئاللاھ قۇرئان كەرىمدە: "سىلەرگە پەيغەمبەر نېمە ئېلىپ كەلسە شۇنى تۇتۇڭلار، نېمىدىن توسقان بولسا ئۇنىڭدىن دەرھال قول ئۆزۈڭلار". دەيدۇ.

رەسۇلۇللاھ ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: "كىمكى بىزنىڭ دىنىمىزدا يوق بىر ئىشنى پەيدا قىلىدىكەن رەت قىلىنىدۇ" (يەنى قۇبۇل قىلىنمايدۇ).

ئاللاھ تائالا ئىنسانىيەتكە دىننى مۇكەممەل قىلىپ، نېمەتلىرىنى تاماملاپ، مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام ئۈممەتكە دىننى ئاللاھ بۇيرىغان شەكىلدە يەتكۈزۈپ، ئىنسانىيەتنى ھىدايەتكە يېتەكلەپ، جاھالەت قاينىمىدىن قۇتقۇزۇپ، ئەڭ يۇقىرى سەۋىيىگە كۆتۈرگەندىن كېيىن ئاللاھ "نەسر" سۈرىسىنى نازىل قىلىش ئارقىلىق پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ دۇنيادىكى ۋەزىپىسى ئاخىرلىشىپ ئاللاھنىڭ دەرگاھىغا بارىدىغانلىقىغا ئىشارەت قىلىپ ۋاپات قىلدۇرۇلىدىغانلىقىغا ئالدىن تەزىيە بىلدۈرگەن. ھەرقانداق بىر ياخشى ئىش تاماملىنىپ، مۇكەممەل بولغاندا تەسبىھ تەۋبە-ئىستىغفار ئېيتىش ياخشىدۇر. زەپەر قازىنىپ غەلبە قىلغان ۋاقىتتىمۇ تەۋبە ئىستىغفار ئېيتىش بولسا، ئاللاھقا شۈكۈر قىلىش ۋە قۇلچىلىق ئىزھار قىلىشنىڭ دەلىلىدۇر. ھىجرەتنىڭ ئونىنچى يىلى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئۆزىمۇ ھەججە تۇلۇنىدا ئەرەفات تېغىدا سۆزلىگەن خۇتبىسىدە ئەجلىنىڭ يېقىنلاشقانلىقىغا ئىشارەت قىلىپ، بارلىق ساھابىلار بەلكى بارلىق ئىنسانىيەت بىلەن خوشلىشىپ: بۇ يىلدىن كېيىن سىلەر بىلەن يەنە يۈز كۆرۈشەلمەسلىكىم مۇمكىن، دېگەن.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئەجلى يېقىنلاشقاندا بېشى ئاغرىپ، ئاغرىقمۇ بارغانسېرى ئېغىرلاشقان. قىزىتمىسى ئۆرلەپكەتكەن. بۇ ھەقتە ئەبۇ سەئىد ئەلخۇدەرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ رىۋايەت قىلغان بىر ھەدىستە، ئۇ مۇنداق دېگەن: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئاخىرقى كۈنلىرىدە (كېسەللىك

ھالىتىدە) بېشىنى تېڭىۋالغان پېتى ئۆيىدىن چىقىپ مۇنبەرگە ئۆرلىگەن ۋە مۇنداق دېگەن: "بىر بەندىگە دۇنيانىڭ زىنىتى تەقدىم قىلىندى بەندە ئاللاھنىڭ يېنىدىكى نېمەتنى تاللىدى". دېگەندە بۇ سۆزنىڭ مەنىسىنى ئولتۇرغان ساھابىلار ئىچىدە ئەبۇبەكرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن باشقا كىشى چۈشىنىلمىگەن. دەرھال ئەبۇ بەكرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ساڭا مېلىمىز، جېنىمىز، بالىلىرىمىز فېدا بولسۇن ئىي رەسۇلۇللاھ دېگەن. رەسۇلۇللاھ ئەلەيھىسسالامنىڭ كېسلى ئېغىرلاشقان ۋاقتىدا ئاياللىرىدىن ئانىمىز ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھانىڭ ئۆيىدە كېسلىنىڭ بېقىلىشى ئۈچۈن رۇخسەت سورىدى. رەسۇلۇللاھ ئەلەيھىسسالام ئانىمىز مەيمۇنەنىڭ ئۆيىدىن فەزلى ئىبنى ئابباس بىلەن ئەلى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇلارغا يۆلىنىپ چىقتى. ئاغرىق ئېغىرلاشقانسىرى ماڭالمىي قالغانىدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ گۈلى سانلىدىغان قىزى فاتىمە رەزىيەللاھۇ ئەنھا: دادامنىڭ ئاغرىقىغا مەن قانداق چىداي! دېگەندە رەسۇلۇللاھ ئەلەيھىسسالام: "دادىڭىزغا بۈگۈندىن كېيىن ئاغرىق يوق" دېگەن. رەسۇلۇللاھ ئەلەيھىسسالامنىڭ ئاغرىقى ناھايىتى ئېغىرلاشقاندا ئۆيىدىن چىقالماي يېتىپ قالغان بولسىمۇ ساھابىلارنىڭ ھالىدىن سوراپ، نامازلىرىدىن سوراپ تۇرغان. ئەبۇ بەكرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنى ئورنىدا جامائەتكە ئىمام بولۇشقا بۇيرىغان. بۇ قايغۇلۇق كۈنلەردە ۋەھىمۇ توختىغان بولۇپ، رەسۇلۇللاھ ئەلەيھىسسالام ئۈممەتنى يەنىلا شېرىك ئەقىدىسى قاپلاپ كېتىشىدىن ئەندىشە قىلغان. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام بېشىنى يۆگەپ ياتىدىغان بولۇپ، غەم- قايغۇغا چۆمگەندە بېشىنى ئورنىۋالغان رەخنى

ئېلىۋېتىپ مۇنداق دەيتتى: "ئاللاھ يەھۇدى ۋە ناسالارغا لەنەت قىلدى. چۈنكى ئۇلار پەيغەمبەرلىرىنىڭ قەبرىلىرىنى مەسجىدگە ئايلاندۇرۇۋالدى".

رەسۇلۇللاھ ئەلەيھىسسالامنىڭ كېسلى ئېغىرلىشىپ بېرىۋاتقاندىمۇ داۋاملىق قىلىدىغان تەۋسىيىسى: ناماز ، ناماز دېيىشتىن باشقا نەرسە ئەمەس ئىدى. رەسۇلۇللاھ ئەلەيھىسسالامنىڭ ۋاپاتىدىن بۇرۇنقى ئاخىرقى نەپەسلىرىنى ئەنەس ئىبنى مالىك رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ مۇنداق بايان قىلىدۇ: دۈشەنبە كۈنلۈكى ئىدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ھۇجرىسىنىڭ پەردىسىنى قايرىپ بىزلەرگە قارىدى، بىز نامازغا سەپ بولۇپ تۇرۇۋاتقاندا. رەسۇلۇللاھ ئەلەيھىسسالامنىڭ چىرايى خۇددى قۇرئان كەرىمنىڭ قەغىزىگە ئوخشاشلا سارغىيىپ كەتكەنىدى. ئەمما بىزلەرگە قاراپ تەبەسسۇم قىلدى. بىز خۇشاللىقىمىزدىن ئۇچاي دېدۇق. ئەبۇبەكرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ رەسۇلۇللاھ ئەلەيھىسسالامنى كۆرۈپ ئارقىغا چېكىنىپ سەپكە تىزىلىپ تۇرۇشقا تەمشەلگەندە رەسۇلۇللاھ ئەلەيھىسسالام ئىشارەت قىلىپ: نامىزىڭلارنى تاماملاڭلار دېدىمۇ پەردىسىنى چۈشۈردى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام شۇ كۈنى ۋاپات قىلدى. ئۇنىڭ ۋاپاتى پۈتۈن ئىنسانىيەت ئۈچۈن ھەقىقىي چوڭ پاجىئە ئىدى. رەسۇلۇللاھ ئەلەيھىسسالامنىڭ پىراقىدىن يىغلىغان كۆزلەر ئېقىپ چۈشەي دەپ قالغانىدى. بۇ ئېغىر پاجىئەدىن ساھابىلار نېمە قىلىشنى بىلەلمەي، مۇسبەت خەۋىرىنى ئاڭلىغان قۇلاقلىرىغا ئىشەنەلمەي تۇرىۋاتقان، ئۆمەر ئىبنى خەتتاب رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ خۇددى يوقاتقان بىر ۋەزىيەتنىڭ ئۆزىدە: ئەبۇبەكرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ مەشھۇر سۆزى ئارقىلىق ساھابىلارنىڭ مېڭىسىنى سەگىتىپ مۇنداق دېگەن: "كىمكى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا ئىبادەت

قىلىدىكەن، مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام ۋاپات قىلدى. كىمكى ئاللاھقا
ئىبادەت قىلىدىكەن ئاللاھ ھاياتتۇر، ئۆلمەيدۇ".

بۇ ئەبۇبەكرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ مۇسبەت كەلگەندە خۇدىنى
يوقاتماستىن ئۆزىنى تۇتۇۋېلىپ، جۈرئەت بىلەن مەسلىنى ھەل قىلىش
قابىلىيىتىنىڭ يوقىرى ئىكەنلىكىنىڭ دەلىلىدۇر.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ۋەسسالام ھىجرەتنىڭ 11- يىلى 63 يېشىدا
ئالەمدىن ئۆتتى.

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ۋاپاتى بىزلەر ئۈچۈن ئىبرەتكى، ئۆلۈم
ھەربىر كىشىگە باردۇر. ھېچكىم دۇنيا بىلەن ياكى دۇنيادىكى ئورنى بىلەن
مەغرۇرلانمىسۇن.

ئاللاھ بارچىمىزنى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ سۈننەتلىرىگە
ئەگەشكۈچىلەردىن قىلسۇن! ئۆلۈمنى ئەسلەپ، داۋاملىق تەييار تۇرۇشقا
نېسىپ قىلسۇن، ئاخىرقى نەپسىمىزدە ئىمان بىلەن كەتكىلى نېسىپ
قىلسۇن ئامىن!.